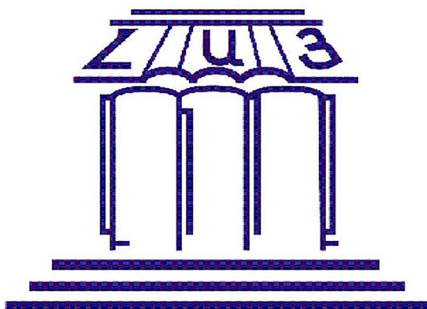

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
նշ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

of George L. Jackson ¹¹

Medically - gone

2/16/32

891. 99

ф-21

11
ՇԱՐ ԹԱՏՐԵՐԳԱԿԱՆ ԹԻԻ 2

ՊԱՆԴՈԿԻ ԳՈՂԸ

ԶԱԻԵՇՏ ՄԷԿ ԱՐԱՐՈՒԱԾՈՎ

ՄԱՆՉԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵՑ

Հ. ԳԵՈՐԳ Վ. ՓԱՆՉԻԿԵԱՆ

ՄԽԻԹ. ՈՒԽՏԷ

ՎԻԵՆՆԱ

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

1932

891.99

Փ -21

891.99
Փ-21

ՀԱՐ ԹԱՏՐԵՐԳԱԿԱՆ ԹԻԻ 2

6 NOV 2011

493

ՊԱՆԴՈԿԻ ԳՈՂԸ

ԶԱԻԵՇՏ ՄԷԿ ԱՐԱՐՈՒԱԾՈՎ

ՄԱՆՉԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵՑ

Հ. ԳԵՈՐԳ Վ. ՓԱՆՉԻԿԵԱՆ

ՄԽԻԹ. ՈՒԽՏԷ

ՎԻԵՆՆԱ

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

1932

27.08.2013

ԱՆՁԻՆՔ

ԱՌԻՍՈՂՈՄ ԱՃԻՄԵԱՆ, հասառու:
 ԿԱՐԱՊԵՏ ԱՃԻՄԵԱՆ, ոսկերիչ:
 ՆԱԶԱՐԷԹ, պանդոկապետ:
 ՎԱՂԱՐՇԱԿ, սպասաւոր պանդոկի:

ՏԵՍԱՐԱՆ

Դէպքը կը պատահի պարզ սենեկի մը
 մէջ, ուր կը գտնուին անկողին մը, պահա-
 րան մը, սեղան մը եւ քանի մը աթոռ:

Զանշտիս քէ՛ սկզբնաւորութեան եւ քէ՛
 վերջաւորութեան նուագներուն նօթաները՝
 դաշնակի ընկերակցութեամբ, կարելի է
 ստանալ առանձին. դիմել Միսիք. գրավա-
 նաւորութեան:

2947

Արխաղոմ.

ՆԱԽԱՆՈՒԱԳ

Յողնած դադրած քրտնաթոր
 Հասայ, փա՛ռք Տէր, հոս այսօր.
 Ահա դատարկ մի սենեակ,
 Հանգիստ մ'առնեմ անուշակ:
 Մտնեմ փափուկ անկողին,
 Վայելեմ քուն մը խորին.
 Վաղն ալ կանուխ արթննամ,
 Ճամբայ ելլեմ վաղաժամ:

Ո՛ւֆ. երկաթուղիով սա երկայն ճամ-
 բորդութիւնը չափազանց յոգնեցուց զիս:
 Շատ աղէկ կ'ըլլար, եթէ տունը՝ կնոջս քով
 մնացած ըլլայի: Բայց այս անգամ դորձը
 շատ կարեւոր է. պէտք էի անպատճառ հոս
 գալ: Այսինքն՝ վաղն առտու հասառու հօր-
 եղբօրս կտակին բացումը տեղի պիտի ու-
 նենայ. անշուշտ իւրոտ պատառ մ'ունիմ ժա-
 ոանգելիք: Պէտք էի կինս ալ միասին առ-
 նել, սակայն երեսին վրայ պալարներ ելած

ըլլալուն՝ ստիպուեցայ առանձին ճամբորդել: Բայց ձեզի բան մը ըսե՞մ. չուզելով կը ճամբորդեմ, որովհետեւ նախ կը պակսի ինձ այն հանգստաւէտութիւնը՝ որուն վարժած եմ տանս մէջ. եւ երկրորդ՝ չի գիտցուիր թէ չողեկառքի կամ պանդոկի մէջ ի՞նչ բաներ կրնան պատահիլ: Վերջին օրերս պանդոկներու մէջ գողութիւններու եւ սպանութիւններու դէպքեր ա՛յնչափ յաճախ պատահած են, որ չէի փափաղեր ո՛ր եւ է պանդոկի մէջ բնակիլ: Բայց ի՞նչ ընեմ. այս վախը, կամ դէձ նախադաժուսն ունենալով հանդերձ, ստիպուած եմ դարձեալ պանդոկին սա սենեակը պատսպարուիլ. իրաւ է, օր մը միայն հոս պիտի մնամ, սակայն այս մէկ օրուան մէջ ալ չա՛տ բաներ կարող են պատահիլ:

Նազարէք. — Օ՛հ. արդէն սենեակնիդ առանձին գտեր էք: Ներեցէ՛ք, պարոն, սպասաւորն այս ժամուս հոս չգտնուելուն՝ փափաղեցայ ես անձա՛մբ դալ եւ հարցընել թէ՛ արդեօք բան մը կը բաղձայի՞ք:

Արիս. — Շատ ազնիւ էք, պարոն պանդոկապետ. սակայն ես փափաղ մը միայն ունիմ, այն է՝ չուտով անկողին մտնել. որովհետեւ ճամբորդութենէս շատ յոգնեցայ:

Նազարէք. — Լա՛ւ, չեմ ուզեր զԶեղ աւելի անհանգիստ ընել. կը մաղթեմ Զեղ բարի գիշեր, կատարեալ հանգիստ եւ անոյշ քուն իմ յարկիս տակ:

Արիս. — Շա՛տ շնորհակալ եմ, պարոն պանդոկապետ. բայց կեցէ՛ք, հարցում մ'ուներմ Զեղի:

Նգրէք. — Հրամայեցէ՛ք, խնդրեմ:

Արիս. — Խնդրեմ, ըսէ՛ք ինձի թէ՛ հոս ամէն բան լա՛ւ է:

Նգրէք. — Օ՛հ. խնդիր չկայ. ուտելիքն ու ըմպելիքը պատուական են: Արդեօք ընթրի՞ք ընել կը բաղձայիք:

Արիս. — Ոչ, շնորհակալ եմ. հարցումս աղէկ չհասկեցաք. կ'ուզեմ ըսել թէ՛ արդեօք հոս մարդուս փորձանք մը կրնա՞յ պատահիլ. որովհետեւ ես քիչ մը երկչոտ կ'ըլլամ, երբ կնիկս քովս չ'ըլլար:

Նգրէք. — Հա՛, կը հասկնամ, դուք կ'երեւայ թէ ոգիներէն կը վախնաք: Խնդրեմ, կընաք բոլորովին ապահով ըլլալ, հոս ուրուական չկայ:

Արիս. — Դա՛րձեալ միտքս չհասկեցաք. ուրուականներէն ա՛յնչափ չեմ վախնար, ո՛րչափ պանդոկի գողերէն. հոս սենեկիս մէջ

եկեկտրական զանգակ մը չկա՞յ: (Չորս կողմը կը նայի:)

Նգրէթ. — Դժբախտաբար տակաւին զանգակներ չկըցանք դնել. սակայն անվախ պառկեցէ՛ք, մեր պանդոկին մէջ ո՛չ գող կայ ո՛չ աւաղակ. հոս բոլորովին ապահով էք: Գիշեր բարի, պարոն Աճէմեան: (Կ'երթայ:)

Աբիս. — Գիշեր բարի: — Ի՞նչ գեղեցիկ միթարութիւն. եւ ոչ իսկ եկեկտրական զանգակ մը կայ, եթէ մարդուս բան մը պատահելու ըլլայ: Բայց միւս կողմանէ ի՞նչ բանի կը ծառայէ զանգակը, երբ մարդս արդէն դիակ դարձած է: Յուսամ թէ վախս աւելորդ ըլլայ, սակայն եւ այնպէս զգուշաւոր ըլլալու եմ: Պանդոկի գողը սովորաբար չափազանց վտանգաւոր կ'ըլլայ. պզտիկ տղու մը պէս զգեստի պահարանի մէջ կը պահուրտի, կամ անկողնոյ տակ. եւ երբ ամենեւին կասկած չունեցող զոհը քնանայ, կը դողնայ ինչ որ ձեռքը կընայ անցնիլ. այո՛, նոյն իսկ մարդասպանութենէ չի վախնար: Ո՛հ. սարսափելի բան է, երբ մարդս մտածէ թէ՛ առտու մը օտար քաղաքի մը մէջ, օտար անկողնոյ մը մէջ իբր դիակ կ'արթննայ: Ա՛խ, ի՞նչ պիտի ըսէր խեղճ կնիկս: Ո՛հ, ո՛հ, այս-

պիտի բան մը պէտք չէ որ հանդիպի. պառկելէս յառաջ, ամէն տեղ պիտի քննեմ թէ՛ արդեօք այնպիսի մարդ մը պահուրտած չէ՞: (Նախ զգեստի պահարանին քով կ'երթայ, կը բանայ եւ մէջը կը նայի) Փա՛ռք՝ քեզ Աստուած: Հոս ոչ ոք կայ: Հիմայ անկողնոյս տակը նայիմ. այս տեղը լոյսէն փախչող ոճրագործներուն սիրական թաքստոցն է: (Կը ծռի եւ անկողնոյն տակը կը նայի:) Բան մը չեմ տեսներ. դժբախտաբար անկողնոյն մինչեւ վերջին խորքը չեմ տեսներ. սակայն անպատճառ կ'ուզեմ համոզուիմ գոյացընել. անկողնոյս տակը պիտի մտնեմ. բայց զգուշութեան համար զանազան ձեռքս պիտի առնեմ, որպէս զի ի հարկին ինք զինքս պաշտպանել կարենամ:

Գրպանէն զմելինը կը հանէ, շեղբը կը բանայ եւ զգուշութեամբ եւ կամայով անկողնոյ տակ կը մտնէ: Նոյն վայրկեանին ներս կը մտնէ Կարապետ, ետեւէն ալ սպասաւորը:

Վարշկ. — Ահաւասիկ, ասիկա՛ է Ձեր սենեակը:

Կրպտ. — Աղէկ է. հաւնեցայ այս սենեակը:

Վարշկ. — Հրաման մը ունի՞ք արդեօք:

Կրպտ. — Ո՛հ, բանի մը պէտք չունիմ, չի՛մայ պիտի պառկիմ:

Վարշկ. — Ընթրիք մը չէ՞ք ուզեր ընել:

Կրպտ. — Ո՛հ, ընթրած եմ արդէն:

Վարշկ. — Բա՞ն մըն ալ չէք ուզեր խմել:

Գաւաթ մը գարեջուր բերե՞մ:

Կրպտ. — Ո՛հ, ըսի:

Վարշկ. — Կամ սուրճ մը:

Կրպտ. — Տէ՛ր ողորմեա. ոչի՛նչ:

Վարշկ. — Կամ դղմաճախառն արգանակ մը:

Կրպտ. — Ա՛լ համբերութիւնս հատաւ, գիտե՞ս: Քեզի որոշ որոշ ըսի որ բան մը չեմ ուզեր: Հա՛. բան մը միայն կ'ուզեմ:

Վարշկ. — Գաւաթ մը զինի՞ արդեօք:

Կրպտ. — Տէր Աստուած: Հի՛մայ աղտակը պիտի ուտես, հա՛: Հանգիստ թող զիս վերջապէս, ահա ա՛յս է ուղածս: Դո՛ւրս ել, ապա թէ ոչ ե՛ս կը հանեմ զքեզ:

Վարշկ. — Այն ատեն կը մաղթեմ Զեզի բարի հանգիստ եւ անոյշ քուն:

Կրպտ. — Փա՛ռք Աստուծոյ: Այս ի՛նչ հոգեհանոյց մարդ է եղեր: Ամենեւին իսկ փափազ չունիմ պանդոկին սուղ սուղ կերա- կուրներն ուտելու: Հետս ամէն բան բերած

եմ. փառաւոր ընթրիք մը ընելու համար պէտք եղածն ունիմ. սպայուսակս մէյ մը բա- նամ նայիմ:

Պայուսակը կը բանայ, եւ հաց, պանիր, հաւկիթ, ձիթապտուղ եւ շիւ մը դուրս կը հանէ:

Է՛յ, հիմայ կընամ սկսիլ:

Կը սկսի ուտել, եւ սենեկին մէջ վեր վար անդա- դար կը պտտի եւ ձեւեր կ'ընէ. ձեռքը խոշոր դմելին մը բռնած՝ օղին մէջ ճօճացնելով: Արիսողոմ հե- տաբերութեամբ եւ զգուշութեամբ գլուխն անկողնոյ տակէն դուրս կը հանէ:

Ամէն բանէ յառաջ կ'ուզեմ աղէկ մը զօ- րանալ, — վերջապէս նպատակիս հասայ. մեռա՛ւ, եւ քիչ մը ետքը դըրամը ի՛մս պիտի ըլլայ: — Եւ ի՛նչ ահագին դըրամ: — Այո՛, չա՛տ երկայն ապրեցաւ — բայց վերջապէս անոր ժամն ալ հնչեց:

Արիս. — Ի սէր Աստուծոյ. այս մարդը անշուշտ արիւնարբու մարդասպան մըն է: (Սարսափահար անկողնոյ տակ կը քաշուի)

Կրպտ. — Ըստ ինքեան ի՛նչ կարեւորու- թիւն ալ ունի: Այսօր կարգը ասորն է, վաղն ալ անոր, եւ այսպէս ամէնքն ալ պէտք են զերեզման մտնել:

Արիս. — Անտարակոյս բո՛ւն մարդաս- պան: Տէր Աստուած, ողորմէ՛, զթա՛ ինծի:

Կրպտ. — (Շիշէն լաւ մը խմելով) Օ՛հ, ի՛նչ զօրաւոր է եղեր. ամենալաւ տեսակէն է. արիւնս եռացուց: Օ՛հ, մինչեւ վաղը պիտի սպասե՛մ, որ դրամը ձեռքս ըլլայ: Օ՛հ, հաղիւ կրնամ համբերել:

Արիս. — Աչքը դրամիս վրայ է. թերեւս կեանքիս խնայէ, եթէ դրամս յանձնելու ըլլամ:

Կրպտ. — (Պատահմբ հաց կտրելով) Ի՛նչ աղուոր կը կտրէ զմեկինս. սաստիկ սուր է: Շատ աղէկ սրուած է, որովհետեւ ես բուժ զմեկին չեմ սիրեր:

Արիս. — Ո՛վ արդար Աստուած: Վիզս պիտի կտրէ:

Կրպտ. — Սակայն երթամ պառկիմ. ճիշտ է թէ պիտի չկարենամ քնանալ, որովհետեւ շատ յուզուած եմ. — դրամը բնաւ հանդիստ չի տար ինծի: (Կամացուկ մը կը հանուի)

Արիս. — Փա՛ռք Աստուծոյ. անկողին կը մտնէ. քնանալուն պէս՝ կը փախչիմ եւ «գող կա՛յ, գող կա՛յ» պրոռալով պանդոկին բո՛լոր բնակիչները սենեակներէն դուրս կը հանեմ:

Կրպտ. — Ո՛չ, տափառս չեմ հաներ,

որովհետեւ արդէն անկողնոյս մէջ երկայն ատեն պիտի չմնամ: (Կը պառկի)

Արիս. — Վա՛յ, մէջքս բոլորովին կոտրե՛ր է. երանի՛ թէ անմիջապէս քնանար:

Կրպտ. — Օ՛Ֆ, չեմ կրնար քնանալ. յու՜ղումը քունս կը փախցնէ:

Արիս. — Վա՛յ, քեթս կը կծէ: Անիծեա՛լ, պիտի փոնգտամ, եւ այլ եւս — չեմ — կրնար դիմանալ: (Կը փոնգտայ) Հարչիո՛ւ:

Կրպտ. — (Անկողնոյն մէջ նստելով) Ա՞յս ինչ էր: Մէկու մը փոնգտալու ձայնը լսեցի հոս, այս սենեկիս մէջ:

Արիս. — Ո՛վ Աստուած իմ, կորսուած եմ. հի՛մայ պիտի գտնէ զիս:

Կրպտ. — Կարծեմ պատրանք մը եղած պիտի ըլլայ: Գրգռուած ջիղերս...

Արիս. — Հա-հա-հա-բչո՛ւ: Անիծեա՛լ հարբուխ:

Կրպտ. — Ա՛լ այս անգամ որոշ որոշ լսեցի, որ մէկը հոս կը փոնգտար: (Բարձր ձայնով) Հոս սենեկին մէջ մարդ կա՛յ — Պատասխան չկայ: — Ո՛վ երկինք. արդեօք հոս մէկը պահուըտած չի՞ կրնար ըլլալ: Շատ ստէպ կը խօսուի պանդոկի գողերու վրայ: Ճիշտ է թէ ես վախկոտ չեմ եւ կը դիմա-

գրաւեմ, սակայն այս դէպքիս մէջ զգուշու-
թիւն, խոհեմութիւն կը պահանջուի: Մէյ մը
շուրջս նայիմ, թերեւս մէկը գտնեմ, ի պա-
հանջել հարկին դանակս ձեռքս կեցեր է:
(Անկողնէն դուրս կ'ելլէ, եւ նախ կ'երթայ
զգեստի պահարանը եւ կը բանայ) Հոս բան
մը չկայ: (Անձրեւնոցը կ'առնէ եւ անով սե-
ղանին տակը հոս հոն կը զարնէ) Հոս ալ բան
մը չկայ:

Արիս. — Ո՛վ բարերար Աստուած: Աղե-
տալի ժամը կը մօտենայ: Հա-հա-հա-բշո՛ւ:

Կրպտ. — Հա՛, հա՛, անկողնոյն տակը
մէկը կայ, ա՛յլ եւս ասիկա տարակոյս չի
վերցընէր. բայց նախ երթամ մէկը օգնու-
թեան կանչեմ, որպէս զի գոյը ձեռքէս
չպրծի. կը բռնենք, կը կապենք եւ ոստիկա-
նութեան կը յանձնենք: (Կ'երթայ)

Արիս. — (Անկողնոյ տակէն գլուխը վեր
կը վերցընէ) Փա՛ռք Տեառն: Ելաւ դնայ.
բայց անպիտան մարդը ետ չգարձած չուտով
փախչելու եմ: (Անկողնոյ տակէն դուրս կ'ել-
լէ եւ երկա՛յն կը ձգտի) Վա՛յ կոնակս: Ամ-
բողջ մարմինս կարծես անդամալոյծ եղած է:
(Դուռը կը վազէ եւ բանալ կ'ուզէ) Դրօ՛ղը
տանի: — Թշուառականը դրսէն գոցեր է

դուռը, դարձեալ գլուխս վտանգի տակ է.
ետ դառնալու ըլլայ, կորսուած եմ: Ի՞նչ
ընեմ արդեօք: Ա՛խ, կնոջս քովը եղած ըլ-
լայի: Ո՛րչափ պիտի սգայ եւ պիտի լայ ինծի
համար, երբ լրագրի մէջ կարդայ թէ՛ հա-
սառու Արիսոյդմ Աճէմեան պանդուկի գողի
մը կողմանէ վատաբար սպաննուած է: Ա՛խ,
փախչելու միջոց մը գիտնայի: Կարելի չէ
սա պատուհանէն վար ցատկել, երկրորդ
յարկը բաւական բարձրութիւն մըն է, եթէ
իյնամ, անտարակոյս դիակ մը կը դառնամ,
պըրճրճ: Դրան առջեւ դարձեալ ոտնաձայ-
ներ կը լսեմ: Հա՛, ետ կը դառնայ, ա՛խ,
կորսուած եմ: Ամէնէն լաւն է, դարձեալ ան-
կողնոյն տակը կը պահուըտիմ:

Դարձեալ անկողնոյն տակը կը մտնէ: Կարապետ
եւ Վաղարշակ աւելով, դաւաղանով, չուանով դե-
նուած, սենեակը կը մտնեն:

Կրպտ. Ծա՛տ. զգուշութիւն ընելու է, չըլ-
լայ թէ յանկարծ վրանիս յարձակի:

Վարշկ. — Ըսել է որ պանդուկի ճշմարիտ
գող մըն է. ի՞նչ կերպարանք ունի:

Կրպտ. — Տակաւին կերպարանքը չտե-
սայ, միայն անոր փոնգտալը լսեցի:

Վարշկ. — Արդեօք չի՞ կրնար ըլլալ որ պատրանք մը եղած ըլլայ:

Կրպտ. — Ի՞նչ կ'ըսես, պատրանք մը անկարելի է. իրականութիւն է, իրականութիւն:

Արիս. — Հա-հա-հա-բշո՛ւ:

Կրպտ. — Ահա հիմայ դո՛ւն իսկ պիտի հաստատես որ պատրանք մը չէ եղածը:

Վարշկ. — Այո՛, իրօք փոնգտաց. ձայնը ճիշտ անկողնոյ տակէն ելաւ: Այո՛, բայց ի՞նչ կրնանք ընել:

Կրպտ. — Պէտք ենք զինքը դուրս հանել եւ զինաթափ ընել:

Վարշկ. — Այսինքն ուրիշ խօսքով պէտք ենք զինքը մէջտեղէն վերցնել:

Կրպտ. — Ի վերջին հարկաւորութեան՝ այո՛, եթէ մեր վրայ յարձակում ընելու ըլլայ:

Վարշկ. — Բայց ի՞նչպէս պիտի կարենանք զինքը անկողնոյ տակէն դուրս հանել:

Կրպտ. — Ես ալ չեմ գիտեր: Ի՞նչպէս ընելու է արդեօք:

Վարշկ. — Կեցէք. նախ անգամ մը կը հրամայեմ որ դուրս ելլէ:

Կրպտ. — Ասիկա օգուտ պիտի չունենայ կարծեմ. բայց մէյ մը փորձէ՛, նայինք:

Վարշկ. — (Դէպ ի անկողնոյ տակը ծռելով) է՛յ, ինծի նայէ, դո՛ւրս ել անկողնոյ տակէն:

Կրպտ. — Դժուարաւ դուրս պիտի ելլէ:

Վարշկ. — Զհասկցա՞ր. դո՛ւրս ել կ'ըսեմ քեզի:

Արիս. — Ամենեւին իսկ մտքէս չեմ անցըներ դուրս ելլել. հո՛ս պիտի մնամ:

Կրպտ. — Հա՛, ճիշտ աւազակի ձայն ունի. զգուշաւոր ըլլալու ենք: Եթէ մէյ մը կարենայինք զինքը բռնել:

Վարշկ. — Եթէ գոնէ ոտքին մէկը քիչ մը այս կողմը երկնցուցած ըլլար, կրնայինք բռնութեամբ քաշելով դուրս հանել զինքը:

Կրպտ. — Միտքս բան մը ինկաւ. Վաղարշա՛կ, դուն ինծմէ աւելի բարակ ես, չե՞ս կրնար արդեօք անկողնոյ տակը մտնել:

Վարշկ. — Ո՛չ, ո՛չ. անկողնոյ տակը չեմ մտներ: Գողը անպատճառ դաշոյն մը կամ ատորճանակ մը պիտի ունենայ քովը. եթէ զիս անով մէջտեղէն վերցընէ... Դո՛ւք տակը մտէք, դուք ինծմէ շատ աւելի զօրաւոր էք:

Կրպտ. — Ես անկողնոյն տակը մտնե՛մ:

Ես ամուսնացած մարդ եմ եւ հայր եմ վեց դաւակներու: — Ո՛չ. ընտանիքիս ունեցած սէրս չի՛ թողուր որ իմ անձս վտանգեմ: Բայց Վաղարշակ, ո՞վ դեզ փնտռելու կ'ելլէ, եթէ իրապէս բան մը պատահելու ըլլայ քեզի:

Վարշկ. — Շատ շնորհակալ եմ զիս անդիւի աշխարհք ղրկել տալու Ձեր աղնուութեանը համար:

Կրպտ. — Ո՛չ, այնչափ չարասիրտ մի՛ կարծեր զիս, ես հոս կեցեր եմ քեզի օգնելու: Եթէ կարենաս զինքը դուրս հանել, 50 Փրանդ ալ պարգեւ կու տամ:

Վարշկ. — Ո՛չ, այս գործողութիւնը շատ վտանգաւոր կ'երեւայ ինծի:

Կրպտ. — Անոր գլխուն վրայ 100 Փրանդ կը դնեմ:

Վարշկ. — Նոյն իսկ 1000 Փրանդ ալ դնէք, դարձեալ անկողնոյ տակ չեմ մտներ. բայց ես Ձեզի ուրիշ միջոց մը կ'առաջարկեմ:

Կրպտ. — Ըսէ՛ նայիմ, ո՞րն է այս միջոցը:

Վարշկ. — Նախ աւելով աղէկ մը հաւրուածներ իջեցընենք, երկու կողմանէ. ես ա՛յս կողմանէ, դուք ա՛ն կողմանէ, այն ատեն կը ստիպուի դուրս ելլել:

Կրպտ. — Այս կերպով աւելի յաջողութիւն կը դտնենք, կարծեմ: Սկսինք ուրեմն:

Վաղարշակ՝ աւելով, Կարապետ՝ դաւադանով անկողնոյ տակէն կը զարնեն:

Վարշկ. — Կեցի՛ր, մարդասպան քեզի, ո՞ճրագործ. փառաւոր ծեծ պիտի ուտես:

Կրպտ. — Հի՛մայ դուրս պիտի ելլէ, միայն թէ հարուածները չարուանակենք, Վաղարշակ:

Արիս. — Ո՛ւխ, վա՛յ, ո՛ւխ, քիթս: Օգնութի՛ւն. օգնութի՛ւն. անպիտանները պիտի մեռցընեն զիս:

Վարշկ. — Ոտքէն բռնեցի, չուտով օգնեցէք ինծի, ապա թէ ոչ ձեռքէս կը պրծի:

Կրպտ. — (Միասին կը բռնէ) Հա՛, ա՛լ ձեռքերնէս չի կրնար պրծիլ: (Վաղարշակին հետ զԱրիսողում անկողնոյ տակէն դուրս կը քաշէ)

Արիս. — Օգնութի՛ւն, աւագա՛կ կայ, դո՛ղ կայ, մարդասպա՛ն կայ: Օգնութի՛ւն. օգնութի՛ւն:

Ոտուըներով աքացի զարնելով ձեռքերնէն կը պրծի, Կարապետ եւ Վաղարշակն ալ ետեւէն. դրանքով հասնելով Արիսողում մեծ ուժով նազարէթի կը զարնուի, որ նոյն բոպէին ներս կը մտնէր, երկուքն ալ կ'իյնան, Կարապետ եւ Վաղարշակ գետինը ին-

կողներուն վրայէն կը գլտորին, ամէնքն ալ կը թա-
ւալադլորին գետինը՝ պոռալով եւ գոչելով:

Նգրէք. — (Առաջին անգամ ոտք ելլելով)
Ի սէ՛ր Աստուծոյ, Ի՞նչ է այս եղածը: Հոս
ո՞վ օգնութիւն կը կոչէր:

Արիս. — Օգնութի՛ւն. ազատեցէք զիս,
պարոն պանդոկապետ:

Կրպտ. — Եկէք, օգնեցէք որ սա մարդը
կապենք, շատ վտանգաւոր գող մըն է:

Վարշի. — Այո՛, սպրդելով հոս մտած է
եւ անկողնոյ տակ պահուրտած:

Նգրէք. — Կեցէ՛ք. հանդարտեցէք, ան-
պատճառ սխալմունք մը պիտի ըլլայ:

Արիս. — Ըսածս սուտ չէ, ասիկա՛ է իմ
սենեակս, սա երկուքը դրամս յափշտակել
կ'ուզէին:

Կրպտ. — Ո՛չ, սենեակը ե՛ս բռնած եմ,
ահա ասոր վկայ է Վաղարշակը:

Վարշի. — Այո՛, ճիշտ է, սենեակը պա-
րապէ՛ր արդէն այս պարոնին անունը վարը՝
տախտակի վրայ գրուած է:

Նգրէք. — Այո՛, բայց այս սենեակը 15
թիւ է, ուր պարոն Աճէմեան կը բնակի:

Կրպտ. — Այո՛, շատ ճիշտ է, ե՛ս եմ այն
պարոնը:

Նգրէք. — Օ՛հ, Ի՞նչ կ'ըսէք. ասիկա՛ է
Պր. Աճէմեանը, ե՛ս զինքը անձամբ սենեակը
բերի: Այնպէս չէ՞, պարոն:

Արիս. — Անտարակոյս, իմ անունս Աճէ-
մեան է:

Կրպտ. — Իմ անունս ալ Աճէմեան է:

Նգրէք. — Եթէ երկուքնիդ ալ այսպէս կը
պնդէք թէ Աճէմեան կը կոչուիք, այն ատեն
կը ստիպուիմ Ձեր ըսածին հաւատալու:

Արիս. — Ահա իմ անցագիրս, դուք ան-
ձամբ համոզում գոյացուցէք: (Նաղարէթին
կու տայ իւր անցագիրը)

Նգրէք. — (Կը կարդայ) Արիսողոմ Աճէ-
մեան, հասառու: Ճիշտ ինքն է:

Կրպտ. — Ի՞նչ: Դուք — դուն Արիսո-
ղո՞մն ես, — Աճէմեան, — Պոլսեցի, Պոլ-
սեցի Աճէմեանը, Տէ՛ր ողորմեա, այն ատեն
իրարու ազգական ենք:

Արիս. — Ի՞նչ, երկուքնիս իրարու ազ-
գակա՞ն: Ասիկա կարելի չէ:

Կրպտ. — Բայց ճշմարիտ է. ես Իւսկիւ-
տարցի Աճէմեանն եմ, Կարապետ, եւ մենք
երկու հօրեղբորորդիներ ենք:

Արիս. — Ա՛յ, Ի՞նչ կ'ըսէք. չեմ կրնար

Նգրէթ. — Այո՛, ես հիմայ ամէն բան հասկցայ. որովհետեւ իրը ուրիշ կերպարանք առաւ, եւ դուք դող կարծուեցաք: Հա՛, հա՛, հա՛. այս ի՛նչ զուարճալի բան է: Կը տեսնէք, ի՛նչ բաներ կրնան պատահիլ աշխարհիս վրայ:

Աբիս. — Բայց ներեցէք, այս դէպքը ինծի համար զուարճալի չէր, որովհետեւ կրած սատարիկ սարսափէս զատ, աւելի եւ զաւարդանի անհամար հարուածներ ալ ընդունեցայ:

Կրպտ. — Սիրելի հօրեղբորորդիս, ներէ՛ ինծի. ստուգիւ յանցաւոր չէի ես. դուն ինքզինքդ անգամ մը իմ տեղս ենթադրէ:

Աբիս. — Կամ դուն ինքզինքդ իմ տեղս ենթադրէ: Ըստ ինքեան պէտք էի համապարտասխան տուգանք մը պահանջել. սակայն յօժարակամ կը հրաժարիմ, որովհետեւ սիրելի հօրեղբորորդիս, զքեզ այսպէս անակնկալ վերստին տեսնելու ուրախութիւնը ամէն չարիքէ շատ աւելի մեծ է: Ուրեմն այժմ ուրախութիւնը բացատրելու համար, տօնեմ, մեր վերստին տեսութիւնը շիշ մը ընտիր գլխիով:

Կրպտ. — Ճիշտ ես ալ այսպէս կը մտա-

ծէի, սիրելի հօրեղբորորդիս, արդէն այս գիշեր պիտի չկարենայի քնանալ, որովհետեւ վերջին ժամերուս յուզումը քունը աչքէս փախցուց:

Աբիս. — Իմ ալ քունս փախաւ: Պարոն պանդուկապետ, ամէնէն ընտիր տեսակէն շիշ մը գինի բերէք մեզի: Արդեօք կ'ընդունի՞ք, եթէ զՁեզ ալ միասին հրաւիրեմ:

Նգրէթ. — Մեծ շնորհակալութեամբ կ'ընդունիմ Ձեր այս ազնիւ հրաւերը:

Վարշի. — Մէջերնէս մէկը ձեռնունայն իշուրս պիտի ելլէ, եւ ան ալ ե՛ս եմ:

Կրպտ. — Ուրախացի՛ր, դուն ինծմէ՛ ալ սղուոր նուէր մը պիտի ընդունիս, որովհետեւ դուն ինծի շատ օգնեցիր:

Վարշի. — Կեցցէ՛ք: — Ուրեմն ի վերջոյ արջողութեամբ կը վերջանայ այս խառնակ ործը:

ՎԵՐՋԱՆՈՒԱԳ

ԱՄԷՆՔԸ

Գաւազանով եւ աւելով
 Զինուած՝ դաջինք գողին քով.
 Պարտուած, անճար՝ իւր անկողնոյն
 Տակէն ելաւ նա իսկոյն...
 Մեր ազգականն ո՛հ, — ի՛նչ զարմանք.
 Յանձին գողին չուտ ճանչցանք:
 Զիրար ամէն տեղ կը ճանչնան
 Բարի մարդիկ անպայման:
 Երգենք, եղբարք, ուրախ գուարթ.
 Բերէք զինին պատուական, արդ՝
 Ազնիւ ընկերք, կենդանութի՛ւն.
 Խըմենք կենաց մեր ամէնուն:

ՇԱՐ ԹԱՏՐԵՐԳԱԿԱՆ

1. Թշնամութիւն եւ հաշտութիւն

Խառն խումբի համար:

2. Պանդոկի գողը

Մանչերու համար:

3. Սպիտակ տափառը կամ Ակամայ մարզիկը

Խառն խումբի համար:

4. Թատերափորձ մը (մամլոյ տակ)

Աղջիկներու համար:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0367267

59.729

11